

**IZJAVA UDELEŽENCEV
SREČANJA SLOVENSКИH MLADINSКИH
PISATELJEV OKO BESEDE 2004***

Izjave in trditve društva *Pobuda za šolo po meri človeka* ob izboru knjig za domače branje, bralno značko, tekmovanje za Cankarjevo priznanje in maturitetni esej, so nas presenetile. Društvo namreč kritizira izbor in meni, da bi morali starši soodločati, kakšne knjige naj berejo njihovi otroci v šolskih in obšolskih dejavnostih. Kot primer problematične literature za osnovnošolce so izpostavili deli *Princeska z napako* Janje Vidmar (prav ta knjiga je dobila večernico, nagrado za najboljšo slovensko mladinsko literarno delo, in mednarodno nagrado besede brez meja) in *Cimre* Maje Novak, ki sta v preteklih dveh letih predstavljali temeljno gradivo za osnovnošolske udeležence tekmovanja za Cankarjevo priznanje, v letošnjem tematskem sklopu za maturo pa je po njihovem mnenju neprimerno delo *Menuet za kitaro* Vitomila Zupana, klasika slovenske pisane besede.

Udeleženci srečanja Oko besede v Murski Soboti smo pisatelji, ki ustvarjamo za otroke in mladino, teoretiki mladinske književnosti, uredniki mladinskih revij in založniških programov, učitelji in knjižničarji, ki nam nikakor ni vseeno, kaj se dogaja z leposlovjem za otroke in mladino. Ob zahtevah društva *Pobuda za šolo po meri človeka*, ki se vrstijo v medijih, prepoznavamo **težnje po ponovni tabuizaciji nekaterih tem v leposlovju in po stigmatizaciji nekaterih avtorjev**, kar je v demokratični družbi nesprejemljivo. Odločno zagovarjamo stališče, da imajo pisatelji pravico do pisateljske svobode, strokovnjaki pa dolžnost avtonomno izbirati literarna dela v okviru programov za javne šole.

Sodobna slovenska mladinska književnost je nedvomno kakovostna, raznolika v tematiki in odprta za kulturne, identitetne in druge izzive, ki jih pred mladega človeka postavlja doba multiplih vrednot. Ravno pouk književnosti najbolj nazorno sooča različne vrednostne, kulturne in druge modele, kar spodbuja mlade k poglobljenemu razmisleku, lastnemu opredeljevanju in strpnosti. Izgovor, da mladi bralci temu niso dorasli, je preprosto podcenjujoč.

V Murski Soboti 12. 11. 2004

*Udeleženci srečanja slovenskih
mladinskih pisateljev Oko besede 2004*

POZIV STARŠEM IN UČITELJEM

1. Vsako literarno delo pušča takšne ali drugačne sledi pri mladem bralcu, še posebej, če prebranega niso sposobni zares

čustveno predelati in ovrednotiti. Zato preprosto ni mogoče obiti morebitnih vzgojnih učinkov priporočenega ali obveznega čtiva v šoli. Tako tudi ni možno stati togo na stališču, da je vzgojni vidik

* Udeleženci srečanja Oko besede so se na simpozijiski debati odzvali na javni poziv staršem in učiteljem, ki ga je podpisalo društvo *Pobuda za šolo po meri človeka*. Za osvrtilitev problematike, ki je spodbudila kar nekaj polemičnih zapisov in okroglo mizo na TV, objavljamo tudi poziv društva in odgovora dveh strokovnjakov, ki sta veliko svoje ustvarjalne energije namenila prenovi šolskih programov oz. poučevanju književnosti.